

EEN HUISACADEMIE.

ALS AANJAGER VAN EEN SUCCESVOLLE
SAMENWERKING OF FUSIE!

DANIËLLE DIELE

OA.

INLEIDING.

De samenwerking tussen schoolbesturen in het Nederlandse onderwijslandschap is van groot belang, niet alleen voor het vergroten van de efficiëntie, maar ook voor het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Schoolbesturen zijn steeds vaker op zoek naar mogelijkheden om operationeel en strategisch samen te werken, bijvoorbeeld door fusies of het gezamenlijk aanpakken van onderwijskundige en organisatorische vraagstukken. In dit proces wordt echter vaak het samen scholen van personeel uitgesteld totdat de samenwerking volledig is gerealiseerd. Dit terwijl samen nascholen helpend kan zijn in de aanloop naar een samenwerking of fusie. Dit whitepaper behandelt het belang van vroegtijdig organiseren van scholing en de rol van huisacademies bij het versnellen van de samenwerking tussen twee of meerdere schoolbesturen.

DE KRACHT VAN SAMENWERKING TUSSEN SCHOOLBESTUREN.

Samenwerking tussen schoolbesturen biedt verschillende voordelen, zowel strategisch als operationeel. Het delen van kennis, middelen en best practices kan bijdragen aan kostenbesparingen en het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Bovendien stelt samenwerking schoolbesturen in staat om gezamenlijk uitdagingen aan te pakken die anders moeilijk te realiseren zouden zijn, zoals het verbeteren van de leeromgeving, het ontwikkelen van gedeelde onderwijsprogramma's of het verbeteren van administratieve processen.

Strategische samenwerking tussen schoolbesturen kan uiteindelijk leiden tot fusies. Dit heeft voordelen, zoals schaalvoordelen, een hogere onderwijskwaliteit door het delen van middelen en kennis, en een breder onderwijsaanbod voor leerlingen. Echter, de integratie van verschillende schoolbesturen gaat vaak gepaard met cultuurverschillen, verschillende werkprocessen en onzekerheden bij het personeel. Het is daarom cruciaal dat schoolbesturen al in de aanloop naar een samenwerking of fusie investeren in het samen scholen van hun medewerkers.

HET BEHOUDEN VAN EIGENHEID BINNEN DE SAMENWERKING.

Hoewel samenwerking tussen schoolbesturen veel voordelen biedt, is het ook van groot belang om de eigenheid van elke school en elk schoolbestuur te respecteren. De identiteit en cultuur van een school of bestuur vormen de basis voor de werking van de instelling en spelen een belangrijke rol in het welzijn en de motivatie van de onderwijsprofessionals.

In een samenwerking kan het soms moeilijk zijn om de balans te vinden tussen het delen van middelen en processen en het behouden van deze unieke identiteit. Het is echter essentieel om te begrijpen dat samenwerking betekent dat er een gezamenlijke nieuwe identiteit ontstaat, maar dat daarnaast de eigenheid van iedere school behouden blijft. Integendeel, de samenwerking kan juist de mogelijkheid bieden om deze eigenheid te versterken door het delen van best practices en het leren van elkaar, terwijl tegelijkertijd ruimte wordt gegeven voor de specifieke kenmerken van elke school.

Onderwijsprofessionals hechten veel waarde aan de cultuur en waarden van de school waar ze werken. Het behoud van deze cultuur helpt om een stabiele werkomgeving te creëren, wat de motivatie van medewerkers ten goede komt. Tegelijkertijd kunnen schoolbesturen in een samenwerkingsverband het beste van beide werelden benutten: ze kunnen de voordelen van samenwerking ervaren, terwijl ze de specifieke kenmerken en sterke punten van hun eigen scholen behouden.

HET VOORDEEL VAN SAMEN SCHOLING ORGANISEREN.

Het uitstellen van scholing tot de samenwerking volledig is afgerond, kan grote nadelen hebben. Medewerkers van verschillende besturen moeten vanaf het begin in staat zijn om effectief samen te werken. Als zij blijven werken volgens hun oude methodes, kan dit de integratie bemoeilijken en de samenwerking vertragen.

Bovendien leidt het uitstellen van scholing vaak tot een gemis aan vertrouwen en betrokkenheid bij de medewerkers. Het gevoel van onzekerheid kan de motivatie van medewerkers aantasten en de weerstand tegen veranderingen vergroten. Het is daarom van cruciaal belang dat scholen en schoolbesturen direct beginnen met scholing en het ontwikkelen van een gezamenlijke cultuur. Het investeren in de ontwikkeling van medewerkers creëert een solide basis voor samenwerking, zowel op operationeel als strategisch niveau. Alleen al de ontmoeting van medewerkers buiten de eigen schoolmuren zal een positief effect hebben op de samenwerking.

HUISACADEMIES ALS VERSNELLER VAN SAMENWERKING.

Een manier om de samenwerking tussen schoolbesturen te versnellen en de scholing vroegtijdig samen te organiseren, is het oprichten van een huisacademie. Een huisacademie is een interne academie die gericht is op het ontwikkelen van de benodigde vaardigheden en kennis van medewerkers binnen de samenwerking. Door medewerkers van verschillende schoolbesturen gezamenlijk op te leiden, kunnen ze sneller de gemeenschappelijke doelstellingen en waarden van de samenwerking begrijpen en toepassen.

Een huisacademie biedt de mogelijkheid om scholing op maat aan te bieden, afgestemd op de specifieke uitdagingen die de samenwerking met zich meebrengt. Dit zorgt ervoor dat de scholing direct relevant is voor de medewerkers en de beoogde samenwerking. De academie kan onder andere trainingen aanbieden op het gebied van communicatie, leiderschap, teamwork, en specifieke onderwijskundige onderwerpen die voor de samenwerking van belang zijn.

VOORDELEN VAN EEN HUISACADEMIE VOOR DE SAMENWERKING.

Een aantal voordelen van een huisacademie voor schoolbesturen die samenwerken;

- 1. SNELLERE INTEGRATIE VAN BESTUREN:** Door gezamenlijke scholing kunnen medewerkers van verschillende schoolbesturen sneller vertrouwd raken met elkaars werkwijzen, cultuur en processen. Dit bevordert de integratie en vermindert de vertragingen die vaak optreden tijdens fusies of samenwerkingen.
- 2. VERSTERKING VAN DE ORGANISATORISCHE CULTUUR:** Het gezamenlijk ontwikkelen van scholingsprogramma's helpt bij het opbouwen van een gedeelde cultuur en waarden tussen de schoolbesturen. Dit versterkt de cohesie en zorgt ervoor dat medewerkers zich onderdeel voelen van een gezamenlijke missie.
- 3. VERBETERDE COMMUNICATIE:** Scholing gericht op communicatie en samenwerking zorgt ervoor dat medewerkers beter in staat zijn om elkaar te begrijpen en effectief samen te werken. Dit vermindert misverstanden en vergroot de effectiviteit van de samenwerking.
- 4. DUURZAME LEEROMGEVING:** Een huisacademie biedt een platform voor voortdurende professionele ontwikkeling, wat zorgt voor een duurzame leeromgeving. Medewerkers kunnen zich blijven ontwikkelen, wat niet alleen ten goede komt aan de samenwerking, maar ook aan de lange-termijnresultaten van de scholen.
- 5. ONTMOETING:** Een huisacademie creëert ruimte voor medewerkers van verschillende scholen en besturen om elkaar in een informele en inhoudelijke setting te ontmoeten. Deze ontmoetingen vormen de basis voor vertrouwen, begrip en samenwerking over de grenzen van de eigen organisatie heen. Door samen te leren ontstaat niet alleen professionele verdieping, maar ook verbinding tussen mensen, wat de samenwerking op alle niveaus versterkt.

PRAKTISCHE VOORBEELDEN VAN HUISACADEMIES IN ACTIE.

Er zijn diverse voorbeelden van schoolbesturen die zijn gefuseerd en al in een vroeg stadium in aanloop naar de fusie succesvol gebruik maakten van een huisacademie. In veel gevallen zijn deze academies op maat gemaakt, afhankelijk van de specifieke behoeften van de besturen en hun medewerkers. Zo kunnen academies zich richten op specifieke onderwerpen zoals beleidsontwikkeling, onderwijskundige vernieuwing, of het verbeteren van administratieve processen.

Daarnaast bieden huisacademies vaak flexibele leeromgevingen, zoals online trainingen of hybride formats, die medewerkers in staat stellen om hun vaardigheden in hun eigen tempo en op hun eigen manier te ontwikkelen. Dit maakt het mogelijk om scholing op grote schaal aan te bieden, zonder dat het ten koste gaat van de dagelijkse werkzaamheden van het personeel.

CONCLUSIE

De samenwerking tussen schoolbesturen is essentieel voor de toekomst van het onderwijs. Het uitstellen van scholing tot de samenwerking volledig is gerealiseerd, kan de effectiviteit van de samenwerking ernstig belemmeren. Het investeren in scholing, vooral via huisacademies, is een effectieve manier om de samenwerking te versnellen en de onderlinge verbondenheid te versterken. Door gezamenlijk te leren en zich te ontwikkelen, kunnen schoolbesturen de integratie bevorderen, wat uiteindelijk ten goede komt aan de onderwijskwaliteit en de toekomst van de betrokken scholen.

BRONNEN

- Kennisnet, Samenwerking en innovatie in het onderwijs
- Onderwijsraad, Advies over samenwerkingsvormen tussen schoolbesturen
- VOS/ABB, Samenwerking en fusies in het onderwijs
- SLO, Rapport over onderwijskundige innovaties en best practices
- Onderwijs Academie, Professionele ontwikkeling voor onderwijsprofessionals
- TNO, Onderzoek naar werkplekleren en de impact op prestaties
- OECD, Onderwijstrends en samenwerking tussen scholen en schoolbesturen

CONTACT?

Daniëlle Diele

06 - 17 13 84 29

danielediele@onderwijsacademie.nl

